

خبر

هم‌زمان با سالروز شهادت آیت‌الله مدرس و روز مجلس

«مرثیه‌ای بر آن تربت پاک» منتشر شد

آیت‌الله سید حسن مدرس (ره) توسط انتشارات بهنشر خیر داد. به گزارش روابط عمومی بهنشر، حسین سعیدی در همین زمینه گفت: فراخوان دومین جشنواره ملی داستان‌نویسی «ماه مجلس» با هدف معرفی شهید آیت‌الله مدرس (ره) هرچمدان سیاست و دیانت، کشف و پرورش استعدادهای ادبی و ارتباط با نویسندگان و اهل قلم توسط مؤسسه بقاع متبرکه و اماکن مذهبی و با همکاری بهنشر در آذر ماه سال ۱۳۹۷ منتشر و در مجموع بیش از ۱۵۰ اثر در قالب داستان کوتاه از سراسر کشور به دبیرخانه این جشنواره ارسال شد. وی تصریح کرد: مجموعه هفت داستان منتخب این جشنواره در کتابی با عنوان «مرثیه‌ای بر آن تربت پاک» هم‌زمان با سالروز شهادت آیت‌الله سید حسن مدرس (ره) و روز مجلس توسط انتشارات بهنشر به بازار کتاب عرضه شد. به گفته سعیدی کتاب حاضر بخش نخست مجموعه داستان‌های منتخب این جشنواره است که شامل داستان‌هایی با عناوین: همچون مرثیه‌ای بر تربت گرسنه‌ای که چشمش سیر بود، شبیه‌خوان، حبسیه، خسته باسین کشیده، شب آمدند، تفنگچی و عقاب در ۱۱۹ صفحه است. «مرثیه‌ای بر آن تربت پاک» در قطع رقعی با تیراژ یک هزار نسخه و با قیمت ۲۰۰ هزار ریال توسط بهنشر منتشر شد.

«تنها مدرس» در سینما حقیقت

ایستنا: مستند «تنها مدرس» به کارگردانی و نویسندگی معین شافعی و تهیه‌کنندگی یاسر فریدرلسی ر روایت ناصر طهماسب از جدیدترین تولیدات مرکز مستند ستوروز حوزه هنری است

که به زندگی سیاسی شهید سیدحسن قمشهای معروف به آیت‌الله مدرس می‌پردازد. این مستند که تحقیق و پژوهش آن بیش از دو سال زمان برده هم‌زمان با سیزدهمین دوره جشنواره حقیقت در بخش جایزه شهید آوینی از تاریخ ۱۸ تا ۲۵ آذر ماه در پردیس سینمایی چارسو رونمایی خواهد شد. مهدی فارسی به عنوان مشاور کارگردان، سیروس سعدوندیان؛ سرپرست تحقیق، انسیه جهان‌شاهلو؛ پژوهشگر، سیدحسن سیدی پریشان؛ تصویربردار و مهدی فارسی؛ تدوینگر از دیگر عوامل این مستند هستند.

یونسکو برای فارابی و عطار بزرگداشت می‌گیرد

بزرگداشت شیخ شهاب‌الدین سهروردی و گرامیداشت هزار وهفتصد و پنجاهمین سالروز تأسیس دانشگاه جندی‌شاپور از سوی کمیسیون ملی یونسکو در سالی که گذشت عنوان کرد. در دو سال یک بار کشورها می‌توانند در شصت برسته خود را که تولد و وفات آن‌ها در صفری از ۵۰۰ است به یونسکو معرفی کنند و بزرگداشت این شخصیت‌ها بر گزار شود. پس از بررسی گروه‌های کارشناسی در نهایت دو شخصیت ابونصر فارابی و عطار نیشابوری برای معرفی به یونسکو به منظور درج در فهرست گرامیداشت انتخاب شدند. دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو- ایران اظهار کرد: ابونصر فارابی از مفاخر ایران در علوم زبان، ریاضیات، کیمیا، هیئت و موسیقی، طبیعیات، الهیات، علوم مدنی و فقه و منطق بوده است. ابونصر محمد بن محمد بن طارخان بن اوزلوغ فارابی از بزرگ‌ترین فیلسافه و دانشمندان ایرانی عصر طلایی اسلام است که در علم، فلسفه، منطق، جامعه‌شناسی، پزشکی، ریاضیات و موسیقی تخصص داشت. فارابی به مکتب نوافلاطونی تعلق داشت که سعی داشتند تفکرات افلاطون و ارسطو را با الهیات توحیدی هماهنگ کنند و در فلسفه اسلامی نیز از جمله اندیشمندان منطایی محسوب می‌شود. فارابی شرح‌های ارزشمندی بر آثار ارسطو نگاشته و به سبب همین او را معلم ثانی خوانده‌اند. برگرداندن آثاری به زبان لاتین و به شهرت وی در مغرب زمین انجامید.

ایوبی در ادامه با اشاره به جایگاه رفیع عطار نیشابوری و قرار گرفتن نام این عارف و شاعر نامی ایران در فهرست گرامیداشت یونسکو عنوان کرد: جای سرخندی است که نام عطار که عمر خود را در سده ۶ و ۷ قمری در راه سیر سلوک گذاشت در این فهرست قرار گرفته و شاهد برپایی بزرگداشت این عارف و شاعر نام‌آور ایران هستیم. وی با اشاره به قدرت هویت‌سازی مشاهیر برای هر منطقه و کشور، تأکید کرد: برنامehای متنوعی در بزرگداشت ابونصر فارابی و عطار نیشابوری در دست خواهد بود که به‌زودی اعلام می‌شود. فریدالدین ابوحامد محمد عطار نیشابوری مشهور به شیخ عطار نیشابوری از عارفان، صوفیان و شاعران ایرانی سرگرم و بلندنام ادبیات فارسی در پایان سده ششم و آغاز سده هفتم است که به هنگام حمله مغول به قتل رسید.

با اعتماد به تئاتری های حرفه‌ای به سلبریتی ها باج نمی‌دهم

مهتر: کارگردان نمایش «دست‌های آلوده» در نشست خبری این اثر نمایشی گفت: با اعتماد به تئاتری‌های حرفه‌ای به سلبریتی‌ها باج نمی‌دهم. مسعود موسوی با گلایه از ورود سلبریتی‌ها به تئاتر و تجاری ساختن فضای این حرفه تصریح کرد: برای من بسیار جای تأسف دارد که ورود سلبریتی‌ها باعث شده که در تمام طول سال، گاهی حتی ۹۰ درصد از تئاتری‌های حرفه‌ای و دانشجویان با استعداد، بیکار مانده و پیشنهاد اجرا ندارند. پیش از این هر کارگردانی به سختی می‌توانست سالان اجاره کند اما امروز، با پول نه تنها سالن، که حتی بازیگر هم قابل اجاره است. افتخار من این است که با اعتماد به تئاتری‌ها، هیچ وقت از چهره‌های سینمایی استفاده نکرده و به سلبریتی‌ها باج نمی‌دهم. به گفته این کارگردان پیشکسوت، تئاتر در بدترین شرایط به سر می‌برد و در حال نابودی است. نمایش «دست‌های آلوده» به کارگردانی و دراماتوزری مسعود موسوی از ۳۰ آبان ساعت ۲۰ در سالن قشقای مجموعه تئاتر شهر کار خود را آغاز کرده است .

سینما و تلویزیون از مردی که علیه دیکتاتوری رضاخان ایستاد، چه تصویری ارائه داده است؟

«کوچک جنگلی» بزرگ‌ترین کار برای «میرزا» پس از سه دهه

ا فرهنگ و هنر / صبا کریمی | برداختن به شخصیت‌های تاریخی و حماسه‌ساز برای فیلم‌سازان بنام و اهل پروداکشن‌های بزرگ همواره جالب توجه بوده است. با این حال تعداد چنین آثاری که هم ماندگار شده باشند و هم بتوان از آن‌ها به عنوان هویت هنری یک شخصیت تاریخ‌ساز یاد کرد، انگشت شمار است.

یکی از این شخصیت‌ها که در تاریخ معاصر و مبارزه با استعمار نقش بسزایی داشته، میرزا کوچک‌خان جنگلی است که زندگی سیاسی و مبارزانش تاکنون دستمایه ساخت فیلم و سریال‌های متعددی شده، اما به راستی کدام یک از این تولیدات جان مایه کلام را دربراه وجوه شخصیتی این مبارز بزرگ بیان کرده است. با این حال بد نیست اشاره‌ای داشته باشیم به آثاری که درباره میرزا کوچک‌خان جنگلی ساخته شده است.

نخستین فیلم‌سازی که زندگی میرزا کوچک خان جنگلی را در قالب سینما به تصویر در آورد، مرحوم امیر قویدل بود که در قالب دو فیلم «میرزا کوچک‌خان» و «سردار جنگل» مبارزات نهضت جنگل را روایت کرد و زندگی وی را تا زمان آمد و رفتی فیلم‌نامه مؤمنی نیز نخستین کسی بود که ردای کوچک جنگلی را بر تن کرد و نقش آفرینی او پس از سال‌ها همچنان در اندhan مخاطبان باقی مانده است.

مدتی نگذشت که تلویزیون نیز تصمیم به ساخت مجموعه‌ای فاخر و عظیم با گروهی حرفه‌ای دربارہ میرزا کوچک‌خان گرفت. آن زمان نام سه سینماگر بنام همچون علی حاتمی، ناصر تقوایی و همایون شهنواز به میان آمد و تقوایی فیلم‌نامه را به رشته تحریر در آورد اما در نهایت قرعہ ساخت این مجموعه به نام بهروز افخمی درآمد و با بازنویسی فیلم‌نامه براساس کتاب «سردار جنگل» نوشته ابراهیم فخرایی مجموعه‌ای ماندگار و ارزشمند را تولید کرد. سریالی که به یکی از موفق‌ترین و پرطرفدارترین سریال‌های تاریخی سینمای ایران بلد شد و بازی درخشان علیرضا مجلل از نگاه منتقدان و مخاطبان بهترین نقش آفرینی این شخصیت تاریخی است.

پس از گذشت بیش از دو دهه از تولید و پخش سریال «کوچک جنگلی» محمد وزری در سریال «عمارت فرنگی» که در اواخر دهه ۸۰ تولید شد اشاراتی به زندگی این مبارز حماسی کرد اما داستان زندگی میرزا کوچک‌خان در این سریال با بازی محمدصادق به قدری در حاشیه بود که ماندگار نشد.

تا امروز که بهروز شعبی آخرین بازیگری بوده که در کسوت میرزا کوچک‌خان جنگی در سریال «گلیه‌ها» به کارگردانی اردلان عاشری نقش آفرینی کرده که اتفاقاً آن هم چندان اثر موثقی از آب درنیامد، با این حال هربار که اثری درباره این بزرگ‌مرد تاریخ ساخته می‌شود یاد و خاطره سریال «کوچک جنگلی» را زنده می‌کند.

چنانگیز الماسی، بازیگر سینما و تلویزیون در سریال «کوچک جنگلی» در نقش میرزا حسین کسمایی نقش آفرینی کرده بود، شخصیتی که به عنوان شاعر، روزنامه‌نگار، نویسنده و نقاش گیلانی و مشروطه‌خواه فعال در جنبش مشروطه‌خواهی گیلان به رهبری میرزا کوچک‌خان جنگلی فعالیت می‌کرد.

۵ از منابع بسیاری برای شخصیت‌پردازی استفاده می‌کردیم

الماسی با یادآوری خاطرات روزهای تولید این مجموعه فاخر درباره منابعی که منجر به تولید «کوچک جنگلی» شدند، می‌گوید: این سریال دو منبع اصلی داشت. یکی مجموعه پژوهش‌های ناصر تقوایی و بخش دوم آنچه ابراهیم فخرایی به عنوان پژوهش گردآوری کرده و در قالب یک کتاب چاپ شده از منابع ما بود. به جز این دو منبع اصلی از تاریخ شفاهی هم بهره می‌گرفتیم. وی درباره نقش خود این طور ادامه می‌دهد: آن روزها به عنوان بازیگری که نقش میرزاحسین خان کسمایی را ایفا می‌کردم به خانواده کسمایی مراجعه کردم. خدا آقای کسمایی را رحمت کند، ایشان از دوبلورهای بسیار خوب ما بود. ایشان هم کمک بسیاری به من کرد و بخشی از خاطرات خانوادگی و اسناد سپرده را در اختیار من قرار داد و از آن‌ها برای پردازش این شخصیت استفاده کردم. آنچه در این تاریخ شفاهی و به صورت دهسان به دهان دریافت کردم در کنار فیلم‌نامه و کتاب آقای فخرایی انگیزه و اطلاعات بیشتری به من داد. هر چند ناصر تقوایی و تلاش گروه بعدی و مرحوم نعمت حقیقی و دیگر دوستان به قدر کفایت

است. هر چند ناصر تقوایی و تلاش گروه بعدی و مرحوم نعمت حقیقی و دیگر دوستان به قدر کفایت انگیزه اصلی برای مشارکت من در این پروژه بود. این بازیگری می‌افزاید: می‌توانم بگویم آنچه شما از تصاویر می‌بینید، ۵۰ درصد شخصیت کوچک جنگلی است که به بیننده حقیقی‌اش، چه تصاویر واقعی تاریخی و چه تصاویر نمایشی از علیرضا مجلل، ولی‌الله مؤمنی و یا دیگر بازیگرانی که نقش میرزا کوچک خان را ایفا کردند آن ۵۰ درصد باقی مانده به این مسئله برمی‌گردد که روایت‌های بی‌شماری در این میان وجود دارد که ناگفته مانده است.

۵ شهادت تاریخی را

با ساخت فیلم و سریال مرتق کنیم

الماسی تأکید می‌کند: همان‌طور که می‌ناید نمی‌اش نژاد و خون کوچک جنگلی گیلانی و نبی‌دیگر لر کرد(لک) است. خود این مسئله می‌تواند جریان دیگری را فراهم کند. اینکه میرزا در متن فرهنگ گیلان با آن آداب و سنت‌ها رشد کرده و به خاطر اعتقاداتش با همراهی مردم در برابر دشمنان ایستادگی کرده، شاید این شهه در تاریخ وجود داشته که آن‌ها بی تقوت بودند اما میرزا کوچک خان جنگلی در کنار مردم خطه گیلان ثابت کردند نه تنها آن‌ها مردمی بی تقوت نیستند بلکه بسیار هم غیرتمندند و از داشته‌هایشان محافظت می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه «کوچک جنگلی» به عنوان نخستین سریال و پیش‌ساز تمام آثاری که تاکنون درباره این شخصیت تاریخی ساخته شده، می‌گوید: این فکر می‌کنم بیشتر از اینکه در جزئیات این سریال همچون بازی و تدوین، فیلم‌برداری و کارگردانی آن غرق شومیم و به آن بپردازیم در واقع باید به اتفاقی که در رسانه ملی افتاد، توجه کنیم. این مسئله مهمی است که برای نخستین بار چنین حرکت و تلاش‌هایی در تولید آثار تاریخی انجام شده است.

۵ از نقش مهم رسانه

در حمایت از تولیدات تاریخی غافل نشویم

الماسی ادامه می‌دهد: سریال‌هایی که با مضامین تاریخ معاصر ساخته شدند، آن هم برای کشوری که ۶۰، ۷۰ سال از عمر اجتماعی مدرنش می‌گذرد و عملاً مطبوعات و دوران‌های مختلف مقطوع‌النسل شدند اما حالا می‌بیسیم برای نخستین‌بار به واسطه انقلاب اسلامی و نفس و خواسته آن یک جریانی آغاز به کار می‌کند و چند سریال درباره بخش‌های راستین تاریخ این مملکت ساخته می‌شود که در آن چگونگی فتح‌الفتوح

علی شاهمردی با ترجمه این اثر نه تنها نویسنده‌ای جدید، بلکه نویسنده خاصی را به ایران معرفی کرده است. به گفته مترجم، لیزاد یانگ، نویسنده پرورش معاصر آمریکایی است که به تازگی برای آخرین‌بارمشن در فهرست بهترین‌های سایت آمازون قرار گرفته اما هیچ‌کدام از این‌ها، منجر به خاص بودن او نشده است. آنچه او را از سایر نویسندگان متمایز کرده، سبک زندگی اوست. خاتم لیزاد یانگ مادر سه فرزند است و با داشتن شغلی تماموقت، در ۶ سال گذشته، ۹ زبان موفق را به چاپ رسانده است. او در جایی گفته است: «هن از تمام ساعت‌های شبانه‌روز استفاده می‌کنم. صبح‌ها و پس از بدرقه همه اهل خانه، خودم به سرکار می‌روم. بعد از خانه برمی‌گردم باقی روزم را با خانواده سپری می‌کنم و پس از اینکه بچه‌ها به خواب می‌روند، کار نوشتنم آغاز می‌شود و تا دیر هنگام ادامه پیدا می‌کند.» با این حال او جزو نویسندگان معدودی است که زندگی‌اش را فدای نوشتن نکرده است. علی شاهمردی

بیگانگان و مبارزات مردم ایران در حراست از میراث ارزشمند سرزمینشان به تصویر کشیده می‌شود و این در نوع خود حرکت بسیار بزرگ و قابل توجهی است.

۵ ضرورت آشنایی مردم و نسل جوان با نهضت جنگل

در ادامه محمدصادق کوشکی، پژوهشگر و منتقد سینما و تلویزیون درباره اهمیت انعکاس شخصیت‌های تاریخی در رسانه می‌گوید: تاریخ هر

ملتی شناسنامه آن ملت است و ملتی که از تاریخش بی‌اطلاع است در واقع هویتی ندارد و به بیانی دیگر وجود فرهنگی، معنوی و فکری و به میزان آگاهی است که نسبت به این تاریخ دارد. کشور ما صحنه تحولات تلخ و شیرینی بوده است. تاریخ معاصر ما نیز از باب لطماتی که در مقاطع مختلفی همچون عصر قاجار دیدیم، تاریخ تلخی است. در این میان تلاش‌هایی از سوی نسل‌های گذشته ما برای مبارزه با استعمار، ظلم و بر پایه ایمان دینی شکل گرفت. یکی از چهره‌های شاخص و اسطوره‌ای در این عرصه میرزا کوچک‌خان است و ویژگی‌های حرکت میرزا با ویژگی‌های انقلاب اسلامی سازگاری و انطباق بالایی دارد.

وی ادامه می‌دهد: میرزا یک شخصیت دیندار و روحانی با مبانی دینی و پشتوانه مردمی وارد مبارزه شد و در پایان نیز تجربه تلخی که برای وی پیش می‌آید نیز مایه عبرت است. بنابراین پیروزی‌ها و شکست‌هایش می‌تواند برای زندگی امروز ما بسیار عبرت‌آموز و مهم باشد، بنابراین هم جنبه اسطوره‌ای شخصیت میرزا و هم جنبه عبرت‌گرفتن از سرنوشت نهضت جنگل مسئله‌ای است

که ضرورت آشنایی مردم، انقلابی‌ها و نسل جوان را با این شخصیت فراهم می‌کند و به همین دلیل حتی می‌توانیم بگوییم تعداد کارهایی که درباره این شخصیت ساخته شده کم است و باید وی را از زوایای مختلف و متفاوت و با اسناد گوناگون معرفی کرد؛ زسرا نهضت جنگل ابهامات و پیچیدگی‌های بسیاری دارد و نیازمند روشنگری بیشتر است.

کوشکی یادآور می‌شود: چندین فیلم و سریال تلویزیونی برای این شخصیت تاریخی ساخته شده و توانسته تا حدودی وی را از مچهوریت دریاورد اما در مورد دیگر شخصیت‌ها همچون رئیسعلی دلواری، شیخ فضل الله نوری و بسیاری از آادی‌خواهان ، انقلابیون و مبارزین تاریخ معاصر شناختی نداریم و درباره آن‌ها کم‌کاری صورت گرفته است. با این حال اما بین چندین فیلم و سریالی که ساخته شده همچنان «کوچک جنگلی» به کارگردانی بهروز افخمی متفاوت است و هیچ‌کدام از آثار دیگر نتوانسته‌اند کمکی به شناخت نهضت جنگل کنند و اگر هم بوده سهم کمی داشته‌اند؛ حتی فیلمی که مرحوم قویدل ساخته که به دلایل مختلفی همچون کم‌تجربگی در سال‌های دهه ۶۰ موجب شد این فیلم چندان مؤثر نباشد اما پس از سریال افخمی آثار متفاوتی ساخته شد. از تلاش جعفری جوزانی که در بخشی از سریالش به میرزا کوچک خان پرداخت تا سریال «گلیه‌ها» که به تازگی ساخته شده و به نظرم نباید تولید می‌شد و حیف است که موضوعات تاریخی را این گونه خراب کنیم.

۵ کس و گردن جنگلی» از آثار دیگر

ایستنا: مدرس دانشگامه می‌افزاید: «گلیه‌ها» نشان داد

هنوز خیلی‌ها باید بزرگ شوند تا بتوانند شبیه «میرزا کوچک خان» افخمی بسازند و این قیابا برای کسی که این سریال را ساخت، گشاد بود. ضمن اینکه لزوم است با تجربه و دانش بیشتری این اتفاق بیفتد و با اینکه سال‌ها از ساخت «کوچک جنگلی» افخمی می‌گذرد اما وقتی «گلیه‌وا» را با آن مقایسه می‌کنیم شاید اهانت به کار افخمی هم محسوب شود. به نظر باید تجربه و دانش بسیاری برای ساخت یک اثر فاخر تاریخی لحاظ شود. سریال افخمی چه در معرفی شخصیت میرزا و چه در نشان دادن حس و حصال آن فضا موفق بود و ما تاکنون درباره شخصیت‌های تاریخی معاصرمان هیچ کاری شبیه میرزا نداشته‌ایم. البته در مورد مرحوم مدرس چند سریال ساخته شده که همگی آن‌ها متوسط بودند و هیچ‌کدام به اندازه سریال «کوچک جنگلی» اثر فاخری نبوده‌اند و از این نظر میرزا کوچک‌خان از بقیه آثار یک سر و گردن بالاتر است. وی در پایان تأکید می‌کند: به نظرم شخصیت، زندگی و مبارزات میرزا کوچک خان جنگلی ابعاد ناگفته بسیاری دارد و اگر چندین اثر دیگر هم تولید شود کم‌است اما باید توجه کنیم این آثار نباید مبتنی است. شاهمردی توضیح می‌دهد: همه انسان‌ها در این تخیل نداریم و باید براساس اسناد واقعی و موجود حرکت کنیم. علاوه بر این، این گونه نباشد که به بهانه نهضت جنگل هر فرد بی‌سواد یا کم‌سوادی براساس تخیلاتش دست به ساخت فیلم و سریال بزند، چرا که اساس این‌ا کار تحریف تاریخ است.

شاهمردی می‌گوید: با توجه به اینکه نویسنده مادر است و شغلی تمام وقت دارد، تجارب متفاوتی از سرگذرانده و همه تجارب زیستی‌اش را در کتاب‌ها و آثارش منتقل می‌کند و با مخاطبیش به اشتراک می‌گذارد. در داستان نویسنده و به خصوص این اثر، با موقعیت‌هایی مواجه می‌شویم که برگرفته از درک کامل او از زندگی و معاشرت با انسان‌های متفاوت است. او توانسته این تجربیات را در خدمت نوشتن به دنبال تجربه‌های جدید است و معمولاً به لابه‌ها و زوایای پنهان آثار داستانی توجه می‌کند. مترجم «خاتانی که در آن بزرگ شدیم» با بیان اینکه بر فروش بودن و رونمایی این کتاب ربطی به زرد بودن و سطحی بودن اثر ندارد، کتاب خاتم لیزاد یانگ را جزو آثاری می‌داند که نویسنده‌اش فقط تدفغه خوانده شدن و فروش اثرش را ندارد و می‌خواهد تجربه‌هایی از زندگی را در اختیار مخاطبش قرار دهد. تا حالا می‌تواند در انتداب در دست کمک کند و یکی از وظایف ادیب در اختیار قرار دادن همین مهارت‌ها به افراد است.

سینما

حق‌شانه خالی می‌کنند آن وقت در دولت نقشه می‌کشند که چطور به قشر ضعیف هنرمندان فشار بیاورند. باید دانه‌درشت‌هایی که خودشان هم می‌شناسند این را مکلف به پرداخت مالیات بکنند نه اینکه این افراد از پرداخت مالیات‌های سنگین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومانی فرار کنند. در حالی که سازمان برنامہ و بودجه از وضع معافیت ۵۰ درصدی برای فعالیت فرهنگی، هنری و مطبوعاتی خبر داده بود، اما دقیقای پس از انتشار این خبر با ویرایش آن از تلاوم معافیت ۱۰۰ درصدی» مالیاتی فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی، فرهنگی و هنری در لایحه بودجه ۹۹ خبر داد.

^[1] با این شخصیت فراهم می‌کند و به همین دلیل حتی می‌توانیم بگوییم تعداد کارهایی که درباره این شخصیت ساخته شده کم است و باید وی را از زوایای مختلف و متفاوت و با اسناد گوناگون معرفی کرد؛ زسرا نهضت جنگل ابهامات و پیچیدگی‌های بسیاری دارد و نیازمند روشنگری بیشتر است

^[2] کوشکی یادآور می‌شود: چندین فیلم و سریال تلویزیونی برای این شخصیت تاریخی ساخته شده و توانسته تا حدودی وی را از مچهوریت دریاورد اما در مورد دیگر شخصیت‌ها همچون رئیسعلی دلواری، شیخ فضل الله نوری و بسیاری از آادی‌خواهان ، انقلابیون و مبارزین تاریخ معاصر شناختی نداریم و درباره آن‌ها کم‌کاری صورت گرفته است